

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO ZA ROK 2022 - WYBRANE DANE

ALTERNATYWA TEKSTOWA

Sytuacja demograficzna

Spada liczba ludności Małopolski (głównie w miastach)

W województwie małopolskim w 2022 roku mieszkało 3 429 014 osób. Liczba mieszkańców regionu spadła o 1 356 osób w porównaniu do 2021 roku (według danych skorygowanych przez GUS na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021).

Przybywa seniorów

W 2022 roku województwo małopolskie zamieszkiwało 819 510 osób powyżej 60 roku życia, o 9 tys. osób więcej niż w 2021 roku.

Wykresy pierścieniowe przedstawiają:

- odsetek osób powyżej 60 roku życia w ludności Małopolski, który wynosił w 2022 roku 23,9%;
- wskaźnik podwójnego starzenia (czyli udział osób powyżej 80. roku życia w grupie osób powyżej 60. roku życia), który wynosił w Małopolsce w 2022 roku 17,6%.

Profil klienta pomocy społecznej

Spada liczba klientów pomocy społecznej

W 2022 roku w województwie małopolskim pomocą społeczną objęto 109,4 tys. osób. W porównaniu z poprzednim rokiem było mniej osób korzystających z systemu pomocy społecznej o prawie 11,5 tys. osób, a o ponad 25 tys. osób mniej niż w roku 2020.

Ubywa z systemu rodzin z dziećmi

Ze wsparcia z systemu pomocy społecznej skorzystało prawie 16,6 tys. rodzin z dziećmi, o ponad 1,9 tys. rodzin mniej niż rok wcześniej oraz o ponad 4,3 tys. rodzin mniej niż w roku 2020.

Udział osób objętych pomocą społeczną w liczbie mieszkańców

Wykres pierścieniowy przedstawia odsetek Małopolan objętych pomocą społeczną, który wynosił w 2022 roku 3,2%.

Główne przyczyny udzielania pomocy społecznej

Wykres kolumnowy przedstawia odsetek klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z danej przyczyny w ogólnej liczbie klientów (liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców).

Odsetek klientów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z danej przyczyny w ogólnej liczbie klientów (liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców):

- ubóstwo – 51%;
- długotrwała choroba – 49,7%;
- niepełnosprawność – 34,3%;
- bezrobocie – 29,9%;
- ochrona macierzyństwa – 29,6%;
- bezradność – 17,3%.

Udział korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów (średnie z gmin):

Mapa przedstawia odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów Małopolski w 2022 roku oraz różnicę pomiędzy rokiem 2022 i 2021 w tym odsetku (w punktach procentowych). Średnio w Małopolsce – 3,2% (spadek o 0,3 punktu procentowego), a w Polsce – 3,6% (spadek o 0,3 punktu procentowego).

Udział osób korzystających z pomocy społecznej w ludności powiatów w 2022 roku (w punktach procentowych):

- bocheński – 3%, o 0,46 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- brzeski – 3,5%, o 0,2 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- chrzanowski – 3,6%, o 0,3 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- dąbrowski – 6%, o 0,54 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- gorlicki – 6,9%, o 0,17 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- krakowski – 1,7%, o 0,38 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- limanowski – 6,2%, o 0,37 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- Kraków – 2,1%, o 0,34 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;

- Nowy Sącz – 3,5%, o 0,2 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- Tarnów – 3,6%, o 0,26 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- miechowski – 3,3%, o 0,6 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- myślenicki – 2,7%, o 0,68 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- nowosądecki – 6,1%, o 0,65 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- nowotarski – 2,5%, o 0,42 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- olkuski – 2,7%, o 0,08 punktu procentowego więcej niż w 2021 roku;
- oświęcimski – 2,3%, o 0,05 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- proszowicki – 4,3%, o 0,24 punktu procentowego więcej niż w 2021 roku;
- suski – 4,2%, o 0,21 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- tarnowski – 3,8%, o 0,32 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- tatrzański – 3,1%, o 0,37 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- wadowicki – 2,5%, o 0,2 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku;
- wielicki – 2%, o 0,44 punktu procentowego mniej niż w 2021 roku.

Zasoby pomocy społecznej i integracji społecznej

Zmiany w zasobach:

Wykres kolumnowy przedstawia zmiany w zasobach pomocy społecznej i jej otoczenia w Małopolsce pomiędzy rokiem 2012 i 2022. Zasoby dotyczą sektora publicznego:

- w 2012 roku było: 122 placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD), 60 mieszkań chronionych, 10 klubów samopomocy, 74 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS), 65 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), 7 dziennych domów pomocy dla seniorów (DDP), 12 klub integracji społecznej (KIS), 5 centrów integracji społecznej (CIS) i 6 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ);
- w 2022 roku było: 249 placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD), 122 mieszkania chronione, 98 klubów samopomocy, 83 środowiskowe domy samopomocy (ŚDS), 68 warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), 44 dzienne domy pomocy dla seniorów (PWP), 39 klubów integracji społecznej (KIS), 15 centrów integracji społecznej (CIS) i 13 zakładów aktywności zawodowej (ZAZ).

Środki RPO WM 2014-2020 zakontraktowano na:

- 57 nowych oraz 8 wspartych placówek zapewniających seniorom dzienną opiekę i aktywizację;
- 19 nowych oraz 5 wspartych centrów wsparcia opiekunów rodzinnych osób niesamodzielnych;
- 238 nowych oraz 37 wspartych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD);
- 3 nowe oraz 5 wspartych ośrodków interwencji kryzysowej (OIK).

Nakłady finansowe

Nakłady na pomoc społeczną i inne obszary polityki społecznej w 2022 roku wyniosły łącznie ponad 6 mld zł, w tym w gminach niemal 5,6 mld zł, a w powiatach ponad 471,2 mln zł.

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania jednego miejsca w 2022 roku wynosił:

- w domu pomocy społecznej (DPS) – 5 314 zł;
- w dziennym domu pomocy dla seniorów (DDP) – 1 684 zł;
- w placówce wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD) – 463 zł.

Stale zwiększają się koszty zadań realizowanych przez gminy. Największy wzrost to odpłatność za pobyt mieszkańców w DPS.

Wykres kolumnowy przedstawia łączne wydatki na realizację świadczeń z pomocy społecznej w roku 2022 w małopolskich gminach:

- odpłatność gmin za pobyt mieszkańców w DPS – 265,9 mln zł;
- zasiłki stałe – 75,7 mln zł;
- zasiłki celowe i w naturze – 68,3 mln zł;
- usługi opiekuńcze (gminne) – 49,5 mln zł;
- zasiłki okresowe – 46,6 mln zł;
- posiłek – 27,4 mln zł;
- schronienie – 10,4 mln zł;
- zasiłki celowe - zdarzenia losowe – 1,2 mln zł.

Kadra pomocy społecznej i integracji społecznej

Diagramy przedstawiają liczebność kadry pomocy i integracji społecznej w 2022 roku.

Diagram pierwszy:

- Ośrodki pomocy społecznej (OPS) i Centra usług społecznych (CUS):
 - 4 788 pracowników, w tym 3 614 osób realizujących zadania pomocy społecznej;
 - pracownicy w wieku 56 i więcej lat stanowili 11,6% wszystkich zatrudnionych;
 - 280 asystentów rodziny;
 - 1 656 pracowników socjalnych;
 - średnio na jednego pracownika socjalnego przypadło w Małopolsce: 2 071 mieszkańców oraz 27 rodzin liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.
- Powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR):
 - 528 pracowników, w tym 402 osób realizujących zadania pomocy społecznej;
 - pracownicy w wieku 56 i więcej lat stanowili 11% wszystkich zatrudnionych;
 - 94 koordynatorów pieczy zastępczej;
 - 59 pracowników socjalnych.

Diagram drugi:

- ośrodki interwencji kryzysowej (OIK) – 149 pracowników;
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (PWD) – 950 pracowników;
- placówki opiekuńczo wychowawcze (POW) – 849 pracowników;
- ośrodki adopcyjne (OA) – 38 pracowników;
- domy pomocy społecznej (DPS) – 5 980 pracowników;
- dzienne domy pomocy dla seniorów (DDP) – 338 pracowników;
- kluby samopomocy – 98 pracowników;
- środowiskowe domy samopomocy (ŚDS) – 951 pracowników;
- warsztaty terapii zajęciowej (WTZ) – 937 pracowników;
- centra integracji społecznej (CIS) – 69 pracowników;
- kluby integracji społecznej (KIS) – 186 pracowników;
- schroniska dla bezdomnych – 52 pracowników.